

Introduktion til instrumentation

1. Besætning af en stemme

Inden for vokale og instrumentale ensembler kan den enkelte stemme være besat på tre forskellige måder: 1) solistisk besat, 2) to ens vokalister eller instrumentalister på samme stemme og 3) korisk besat (tre eller flere vokalister eller instrumentalister på samme stemme).

1.1 Generelt vedr. stemmens besætning

- Solistisk besatte stemmer anvendes selvsagt til solo melodiske passager. I ensemblesammenhæng synes det at give et mere fokuseret udtryk.
- To ens vokalister eller instrumenter på samme stemme giver melodien i den enkelte stemme en stærk intensitet, men er samtidig uhyre kritisk mht. til præcision i udførelsen: intonationsmæssigt (specielt i høje registre) og rytmisk.
- Korisk besatte stemmer giver melodien i den enkelte stemme ambient – og qua de mange instrumenter også fyldigt udtryk, men også et udtryk, der virker mindre fokuseret, – er ikke så kritisk mht. til præcision i udførelsen.

1.2 Besætning af stemmer i ensembler

1.2.1 Blæsere

1.2.1.1 Solistisk besatte stemmer.

I symfoniorkestret, i kammermusikkens mindre blæserensembler (fx blæserkvintet) samt i rytmisk musik (bigband samt alle andre mindre blæserbesætninger) en blæserstemmerne solistisk besat.

1.2.1.2 To ens instrumenter på samme stemme.

a) *I tutti passager.*

Bruges i tutti passager for opnåelse af stor volumen.

b) *Til solomelodi.*

Kan anvendes instrumentatorisk for opnåelse af besætningstypens klanglige kvalitet: et intenst udtryk. Fx Thad Jones: *Kids are pretty people*, t.9-16 (to tenorsaxofoner).

1.2.1.3 Korisk besatte stemmer.

I militær- og janitsharensambler samt i øvrigt i såkaldte harmoniorkestre anvendes i høj grad korisk besatte stemmer.

1.2.2 Slagtøj

Her anvendes solistiske besatte stemmer. Dog visse undtagelser: Fx militærorkestre o.lign.

1.2.3 Strenginstrumenter, bortset fra strygere

Her anvendes solistiske besatte stemmer.

1.2.4 Vokalensembler

I vokalmusik ses alle tre ovennævnte besætningstyper:

1.2.4.1 *Solistisk besat stemme.*

a) *Klassisk*

Duetter, terzetter og kvartetter i oratorier og operaer.

b) *Rytmske vokalensembler:*

Gospelkvartetter, Manhattan Transfer (blandet køn), Take Six (samme køn).

1.2.4.2 *To ens vokalister på samme stemme.*

Anvendes på for opnåelse af besætningstypens klanglige kvalitet: et intenst udtryk. Anvendes både til solomelodi - alm. i rytmisk musik, fx ABBA – og i mindre vokalensembler/kor (krævende).

1.2.4.3 *Korisk besatte stemmer.*

Alm. praksis i kor.

1.2.5 Strygere

Strygere anvendes i såvel solistiske som koriske besatte stemmer.

1.2.5.1 *Solistisk besat stemme.*

Anvendes inden for kammermusik: Strygekvartet, - trio, -kvintet etc.

1.2.5.2 *To ens instrumenter på samme stemme.*

Anvendes sjældent. Enkelte eksempler findes dog, fx: Ricard Strauss: *Metamorphosen for 23 solostrygere* rummer række eksempler på denne instrumentationstype.

1.2.5.3 *Korisk besatte stemmer*

Strygeorkester – symfoniorkester.

2. Instrumenternes omfang

Mange instrumentations- og arrangementslærebøger indeholder oversigter over instrumenternes omfang og notation, således også Ingelf's *Lär av Mästerne*. Udover nedenstående oversigt i Fig. 56 ses en lidt mere omfattende oversigt s.147-148.

En indfaldsvinkel til at danne sig et overblik over alle de mange instrumenter, deres klanglige og funktionelle egenskaber samt deres omfang er selvsagt primært at lære de forskellige instrumentfamilier og deres medlemmer at kende.

Dernæst kan det være frugtbart at se omfanget af forskellige instrumenter noteret i et klaversystem, der kan sætte instrumenternes omfang i relation til hinanden – som fx i

Fig. 56. Omfang og notation af sax'er og trompet.

The figure displays musical notation for five instruments: Sopransaxofon, Altsaxofon, Tenorsaxofon, Barytonsaxofon, and Trompet. It is organized into two rows: 'Notation' and 'Omfang' (Range). The notation row shows a single note on a treble clef staff for each instrument, with a sharp sign (#) above the note for the saxophones and a natural sign (no sharp) for the trumpet. The range row shows the full range of each instrument on a grand staff (treble and bass clefs). The Sopransaxofon range is from G4 to G6. The Altsaxofon range is from G3 to G6. The Tenorsaxofon range is from G2 to G6. The Barytonsaxofon range is from G1 to G6. The Trompet range is from G2 to G6.

2.1 Instrumenternes registermæssige karakteristik

I navnet på en lang række instrumenter indgår en henvisning til en vokal stemmetype – fx tenorsaxofon. Dette refererer direkte til instrumentets omfang inden for den pågældende instrumentfamilie, dvs. at fx tenorsaxofonens register groft kan siges at være det samme som tenorens (herrestemmen). I Fig. 56 ses, at sopransaxofonens register svarer til sopranstemmens, altsaxofonens register svarer til altstemmens etc. De instrumenter, hvis navne ikke henviser til en vokal stemmetype kan alligevel registermæssigt referere til en stemmetype - i Fig. 56 ses ligeledes, at trompetens register svarer til sopranstemmens.

Endvidere kan den vokal stemmetypes registerbetingende egenskaber (fx sopranstemmens manglende fylde under e¹ (grov generalisering)) i mange tilfælde overføres til de tilsvarende instrumenter. Dvs. at fx tenortrombonen besidder tenorstemmens registermæssige egenskaber.

2.1.1 Oversigt over en række gængse instrumenter

2.1.1.1 Træblæsere.

Fløjte:	Sopran
Obo:	Sopran
Engelskhorn:	alt
Klarinet:	alt (+ sopran – uregelmæssig af konstruktionsmæssige årsager – overblæser m. oktav + kvint).

Fagot: bas

2.1.1.2 Saxofoner

Jf. navnet! – dog:

Barytonsaxofon: bas

2.1.1.3 Messingblæsere.

Horn tenor (+ alt – uregelmæssig af konstruktionsmæssige årsager)

Trompet sopran

Trombone tenor

Bastrombone bas

Tuba bas (her findes en helt familie: althorn, euphonium (tenor) etc.)

2.1.1.4 Strygere.

Violin sopran

Viola alt

Cello bas (m. tenoragtige egenskaber)

Bas kontrabas (dvs. oktav unde bas)

2.1.2 Anvendelse

Ovenstående kan anvendes som en grov vejledning i den registermæssige anvendelse af forskellige instrumenter. De er absolut nødvendigt derudover at erhverve et nærmere kendskab til hvert enkelt instrument, som man ønsker at anvende i sin instrumentation.

2.2 Oversigt – supplerende litteratur

På side s.147-148 ses en oversigt over gängse instrumenters omfang og notation. Yderligere oplysninger kan søges fx hos Adler eller Kennan.

Instrumenternes omfang og transposition.

Transponerende instrumentfamilier.

I mange instrument-familier noteres instrumenterne ens, evt. med små variationer, men klinger i forskellige tonelejer: fløjte, obo, klarinet, fagot, saxofon, trompet. Ved notation af transponerende, ændres de faste fortegn i overensstemmelse med transpositionen (se eks. 5.4.1 - 5.4.5)

Skriver man for skole-orkestre eller amatører, bør man som tommelfingerregel holde sig en kvint under øvre grænse, og gerne en sekund eller tert over nedre grænse - (jvf. fløjte som bi-instrument)

Eks.5.4.1. Fløjter + obo

Diagram illustrating the notation for flutes and oboe. The top staff shows the notes for piccolo, fløjte (C), altfløjte (G), obo, and engelsk horn. The bottom staff shows the corresponding sounds (Klinger) for each instrument. The notes are written in treble clef, and the sounds are written in bass clef. The piccolo is a high note, while the obo and engelsk horn are lower notes. The fløjte (C) and altfløjte (G) are in the middle range. The obo and engelsk horn are in the lower range. The piccolo is a high note, while the obo and engelsk horn are lower notes. The fløjte (C) and altfløjte (G) are in the middle range. The obo and engelsk horn are in the lower range.

Eks.5.4.2. Klarinet + fagot

Diagram illustrating the notation for clarinets and bassoon. The top staff shows the notes for Klarinet (B \flat), Klarinet (A), Basklarinet, Fagot, and Kontrafagot. The bottom staff shows the corresponding sounds (Klinger) for each instrument. The notes are written in treble clef, and the sounds are written in bass clef. The Klarinet (B \flat) and Klarinet (A) are in the middle range. The Basklarinet, Fagot, and Kontrafagot are in the lower range. The Klarinet (B \flat) and Klarinet (A) are in the middle range. The Basklarinet, Fagot, and Kontrafagot are in the lower range.

Eks.5.4.3. Saxofoner

Diagram illustrating the notation for saxophones. The top staff shows the notes for Sopransax., Altsax., Tenorsax., Barytonsax., and Bassax. The bottom staff shows the corresponding sounds (Klinger) for each instrument. The notes are written in treble clef, and the sounds are written in bass clef. The Sopransax. is a high note, while the Bassax. is a low note. The Altsax., Tenorsax., and Barytonsax. are in the middle range. The Sopransax. is a high note, while the Bassax. is a low note. The Altsax., Tenorsax., and Barytonsax. are in the middle range.

Eks. 5.4.4. Trompet + flugelhorn

Noteres: "normal" "højde-specialist" dæmper: cup harmon straight + bucket wah-wah ("plunger")

(åben)
(lukket)

Klinger:

omfang som "cup"-dæmper

Eks. 5.4.5. Flugelhorn, Horn (Valdhorn), Trombone (Basun)

Flugelhorn Horn (F) 1.+ 3. horn (F) 2.+ 4. Trombone: tenor bas tuba

Noteres:

Klinger:

+ "sweet"-tb.
"højde-specialist"

Utransponerende instrumentfamilier.

Denne gruppe instrumenter tæller bl.a. tromboner og tuba, de fleste strengeinstrumenter (dog undtaget kontrabas og guitar), samt det meste slagtøj/percussion med specifik tonehøjde. For visse af disse instrumenter er det almindeligt, at der bruges forskellige nøgler for at lette læsningen. Formålet med dette er at opnå, at noderne så vidt muligt kan noteres indenfor systemet. I bl.a. militærorkestre og brassbands, hvor alle mulige mutationer af instrumenter forekommer, ses specielle anvendelser af nøgler, f.eks. noteres en trombone her som en tenorsaxofon/basklarinet. Søg speciallitteratur for nærmere oplysninger!

2.2.2 Karakteren af de enkelte instrumenters forskellige registre

En karakteristik af instrumenternes klanglige egenskaber - specielt fsa. instrumenternes forskellige registre - vil vel nok altid indeholde et mål af subjektivitet, som Fig. 57 kan illustrere.

Fig. 57. Rimsky-Korsakov's oversigt over træblæsere.

Table B. Wind group.

These instruments give all chromatic intervals.

The figure displays a musical score for ten wind instruments, each with a chromatic scale across four registers: Low, Middle, High, and Very high. The instruments and their characteristics are as follows:

- Piccolo:** Low: Weak, whistling, unusual; Middle: Soft, weak; High: clear, bright; Very high: whistling, piercing, impossible.
- Flute:** Low: Dull, whistling; Middle: Sweet, transparent; High: Clear, bright; Very high: Clear, whistling, hardly possible.
- Bass Flute (Alto Fl. F, G):** Low: (unlabeled); Middle: (unlabeled); High: (unlabeled); Very high: unusual.
- Oboe:** Low: Rough, thick; Middle: Sweet, thick; High: liquid, penetrating; Very high: Very penetrating, unusual.
- English Horn (Cor anglais, alto oboe F):** Low: (unlabeled); Middle: (unlabeled); High: (unlabeled); Very high: unusual.
- Small Clarinet (E \flat - D):** Low: Dark, sonorous; Middle: weak, dull; High: clear, silvery; Very high: bright, piercing, unusual.
- Clarinet (B \flat - A):** Low (chalumeau): Dark, sonorous; Middle: weak, dull; High (clairon): clear, silvery; Very high: bright, piercing, unusual.
- Bass Clarinet (B \flat - A):** Low: Full, dark; Middle: dull; High: clear; Very high: bright, unusual.
- Bassoon (Fagotto):** Low: Full, rough; Middle: Mourning, dull; High: pale, soft; Very high: piercing, hardly possible.
- Double bassoon (Contra-fagotto):** Low: Full, rough; Middle: rough, dismal; High: (unlabeled); Very high: unusual, little used.

Træblæserne er vel nok de mest uegale instrumenter, hvilket også afspejles i Rimsky-Korsakov's klangkarakteristik for træblæsernes forskellige registre.

3. Instrumentmæssig oversigt – *Lär av Mästarne*

Ingelf's *Lär av Mästarne* gennemgår kapitelvis forskellige satstyper, eksemplificeret ved en lang række nodeeksempler, der kan høres på den medfølgende CD.

Det er imidlertid også muligt at benytte satseksemplerne som en introduktion til en instrumentationslære, idet de demonstrerer brugen af de mest anvendte af symfoniorkestrets instrumenter inden for bogens repertoire.

Det skal understreges, at eksempelsamlingen ikke er fyldestgørende mht. at dække samtlige gængse instrumenter og jo heller ikke giver sig ud for at være en systematisk indføring i instrumentation. Men den kan tjene til få et grundlæggende kendskab til de instrumenter, der præsenteres – i forskellige kombinationer og registre.

Her følger en oversigt over eksempler, bygget op efter en instrumentmæssig systematik, med henvisninger til dels bogen, dels CD'en.

Henvisning:

I bogen: På CD'en:

side ex. track index

3.1 Træblæsere

3.1.1 Blokfløjte

29 3 6 3 Carl Nielsen: Allegretto

31 (1 6 3) Carl Nielsen: Allegretto

3.1.2 Fløjte

19 1 1 1 J. S. Bach: Brandenburgkoncert nr 4

19 4 1 5 Carl Nielsen: Kvintet, III Var. X

49 1 15 1 Mozart: Fløjtkvartet (KV 298)

63 2 22 2 Mozart: Fløjtkoncert, II (KV 314)

69 1 24 1 Grieg: Peer Gynt, Morgonstämning

113 4 45 4 Tjajkovskij: Tårnrosa, Désiré et de la Fée des Lilas

3.1.3 Obo

25 2 4 2 Sibelius: Kareliasuiten, Ballade

25 3 5 2 Mozart: Symf. nr 40, trio

51 1-2 17 1 Tjajkovskij: Svanesøen, Pas de trois II

75 2 25 2 Tjajkovskij: Svansjön, nr 1 Scène

83 2 30 2 Schubert: Symfoni nr 2, Trio

107 5 42 5 Grieg: Norske danse Op. 35

115 2 46 2 Tjajkovskij: Symfoni nr 5, II

119 2 49 2 Tjajkovskij: Manfred, III

3.1.4 Engelskhorn

21 1 2 Dvorák: Symfoni nr 9, 11

3.1.5 Klarinet

53 5 18 5 Tjajkovskij: Symfoni nr 1, I

57 3 19 3 Brahms: Klarinetkvintett, IV

59 3 20 2 Mozart: Divertimento nr 1, Menuet (KV 229)

61 1 21 1 Mozart: Serenade (KV 375), 111

Introduktion til instrumentation

63	1	22	1	Mozart: Klarinetkvintett, I
63	3	22	3	Mozart: Divertimento nr 2, Rondo (KV 229)
82	c)	29	2	Mozart: Klarinetkvintett, II
95	4	36	4	Mozart: Klarinetkoncert, II
103	2	39	2	Mozart: Divertimento nr. 4, Menuet (KV Anh. 229)
113	2	45	2	Brahms: Klarinetkvintet, IV

3.1.6 Fagot

35	1	9	1	Tjajkovskij: Symfoni nr 4, II
----	---	---	---	-------------------------------

3.1.7 Træblæsere, blandet

33	1	8		Mozart: Figaros bryllup, Nr 11 Canzona
41	1	11	1	Mozart: Serenade nr 12, II
50	3	16	3	Tjajkovskij: Svanesøen, nr 3
105	1	40	1	Tjajkovskij: Symfoni nr. 2, II
117	3	47	3	Mozart: Pianokoncert nr. 17, III

3.1.7.1 Obo (+ engelskhorn) + fagot

- alle dobbelt rørbladede

41	3	11	2	Mozart: Divertimento nr 3, Andante grazioso (KV 166)
43	1	12	1	Mozart: Serenade nr 12, IV
51	3	17	2	Haydn: London trios nr 1, II
65	4	23	3	Haydn: Symfoni nr 92, II
91	1	34	1	Mozart: Serenade n, 12, IV (KV388)
91	3	34	3	Mozart: Divertimento nr. 9, Andante grazioso (KV 240)

3.1.7.2 Fløjte + obo.

79	1	27	1	Dvorák: Symfoni nr 8, III (unison)
109	1	43	1	Haydn: Symfoni nr. 97, II
113	3	45	3	Tjajkovskij: Symfoni nr 1, II

3.1.7.3 Fløjte + engelsk horn.

111	4	44	4	Ravel: Ma mère l'Oye, nr.1
-----	---	----	---	----------------------------

3.1.7.4 Fløjte + klarinet.

77	1	26	1	Schubm: Symfoni nr 6, I (unison)
111	2	44	2	Dvorák: Slaviska danser op. 46, nr. 2 (unison)

3.1.7.5 Fløjte + Fagot.

59	1	20	1	Haydn: Londontrio nr 2, I
61	4	21	4	Haydn: London trios nr 1, II
97	2	37	2	Tjajkovskij: Symfoni nr 3, III (unison)
109	4	43	4	Tjajkovskij: Symfoni nr. 3, II

3.1.7.6 Klarinet + Fagot.

87	4	31	3	Mozart: Pianokoncert nr 24, III
93	1	35	1	Mozart: Serenade (KV 375), Menuet I

3.2 *Messingblæsere*

3.2.1 Horn

19	2	1	2	Mozart: Kvintett (KV 407), Andante
25	54	3		Händel: Water Music, Menuet
29	2	6	2	Mozart: Zwölf Duos (KV 487), nr 1 (NB! Noteret F-Horn) 31
	2	7		Mozart: Zwölf Duos, nr 10 (KV 487) (NB! Not. Bb-Horn)
41	4	11	3	Mozart: Hornkoncert, Rondo (KV 495)
47	4	14	4	Mozart: Hornkvintett, I (KV 407)
53	1	18	1	Mozart: Hornkoncert, Romance (KV447)
69	2	24	2	Mozart: Hornkoncert, Romance (KV 495)
69	3	24	3	Mozart: Hornkoncert, I (KV 412)
77	4	26	3	Mozart: Hornkoncert, Romance (KV 495)
95	1	36	1	Dvorák: Cellokoncert, I

3.2.2 Trompet

49	2	15	2	Haydn: Trumpetkoncert, II
----	---	----	---	---------------------------

3.3 *Strygere – solo*

(Solistisk besatte stemmer)

3.3.1 Violin

19	3	1	3	Roman: Dueto for två violiner
27	5	5	3	Beethoven: Romance før violin (Op. 40)
115	3	46	3	Tjajkovskij: Violinkoncert, II

3.3.2 Strygekvartet

50	2	16	2	Beethoven: nr 5, I
88	1	32		Beethoven: Strygekvartet nr 13, I
97	4	37	4	Grieg: Strygekvartet i g moll, Romanze
99	3	38	3	Haydn: Strygekvartet Op 76 nr 1, II

3.3.3 Violin + viola

103	1	39	1	Haydn: Sonate i D-dur, Andante
-----	---	----	---	--------------------------------

3.3.4 2 violiner + viola

57	1	19	1	Dvorák: Terzetto, 11 Op. 74
75	3	25	3	Mozart: Klarinetkvintett, I

3.4 *Strygere – orkester*

(Korisk besatte stemmer)

3.4.1 Blandede strygere

39	4	10	1	Schubert: Symfoni nr. 2, 11
39	5	10	2	Sibelius: Kareliasviten, Ballade
43	2	12	2	Haydn: Symfoni nr. 55, II
43	3	12	3	Beethoven: Symfoni nr. 1, II
45	4	13	2	Händel: Menuet, Watermusic
47	1	14	1	Schubert: Symfoni nr. 3, 11
51	4	17	3	Mozart: Eine Kleine Nachtmusik, Romance

53	2	18	2	J. S. Bach: Air
53	3	18	3	Mozart: Pianokonzert nr 11, Menuet
79	4	27	3	Mozart: Pianokonzert nr. 14, I
87	3	31	2	Schubert: Symfoni nr. 5, II
89	4	33	4	Beethoven: Pianokonzert 5, II
91	4	34	4	Mozart: Pianokonzert n, 14, II
93	2	35	2	Grieg: Norska danser, III
95	2	36	2	Schubert: Symfoni nr. 6, II
97	1	37	1	Grieg: I folkton, Op 63 nr. 1
99	1	38	1	Schubert: Symfoni nr. 4, II
107	1	42	1	J. Haydn: Symfoni nr. 92, 11
107	3	42	3	Rimskij-Korsakov: Scheherazade, III
111	5	44	5	Tjajkovskij: Suite nr. 3, I
153	1	50	1	Dvorák: Serenade for stråkar, IV

3.4.2 Viola + cello + kontrabas

57	4	19	4	Beethoven: Symfoni nr. 7, II
----	---	----	---	------------------------------

3.4.3 Violin

27	2	5	1	Tjajkovskij: Symfoni nr. 2, II
29	1	6	1	Haydn: Symfoni nr. 91, 11
35	2	9	2	Tjajkovskij: Suite nr. 2, Vals

3.4.4 Sordin

61	2	21	2	Haydn: Symfoni nr. 44, 111
----	---	----	---	----------------------------

3.5 Originale instrumenter

3.5.1 Fløjte + violin + cello

107	4	42	4	J. Haydn: Trio nr. 5 op. 100, Andante
-----	---	----	---	---------------------------------------

4. Instrumentationseksempler

4.1 Moussorgsky's Udstillingsbilleder

En god indfaldsvinkel til instrumentation er at studere musik, der foreligger i både klaver- og orkesterudgave, fx Moussorgsky's *Udstillingsbilleder - Tableau d'une Exposition* - (komponeret for klaver), instrumenteret af Ravel.³⁶ Se følgende eksempler A – D.³⁷ Her ses *Promenade* – temaet instrumenteret på forskellige måder: (A) – s.154 - for messingblæsere, (B) - s.154 - for træblæsere, (C) - s.155 - for messing + tutti samt (D) – s.156 - for to forskellige træblæseropstillinger.

4.2 Temaet fra Carl Nielsens Blæserkvintet, III. Sats

Temaet fra Carl Nielsens Blæserkvintet, III. Sats er en udsættelse af Nielsens egen koral *Est du modfalden*³⁸ - s. 157.

³⁶ Denne komposition findes i en række instrumentationer, bl.a. af Rimsky-Korsakov – Ravels udgave er den mest benyttede. Derudover indeholder musikkulturen – specielt fra 1800-tallet – en lang række orkestertransskriptioner, dvs. orkestreringer af musik, der ikke originalt er orkestermusik.

³⁷ Efter Moussorgsky-Ravel: *Tableau d'une Exposition*, Boosey & Hawkes 8729.

³⁸ Efter Den Danske Koralbog.

A

TABLEAUX D'UNE EXPOSITION

All Rights Reserved
Tous droits réservés

IMPORTANT NOTICE
The unauthorised copying
of the whole or any part of
this publication is illegal

PROMENADE

M. MOUSSORGSKY
Orchestration by
Maurice Ravel

Allegro giusto, nel modo russo; senza allegrezza, ma poco sostenuto

Allegro giusto, nel modo russo; senza allegrezza, ma poco sostenuto

Copyright 1929 by Edition Russe de Musique
Printed by arrangement Boosey & Hawkes Inc., New York.
Propriété en co-édition Editions A.R.J.M.A. et Editions Boosey & Hawkes.

Printed in England
B. & H. 8729

B

PROMENADE

Moderato comodo e con delicatezza

Moderato comodo e con delicatezza

PROMENADE

Moderato non tanto, pesante

2 Flauti
3 Oboi
2 Clarinetti (A)
Clarinetto basso (A)
2 Fagotti
Contrafagotto
2 Corni in Fa (F)
Tromba in Do (C)
Trombone e Tuba
Violino I
Violino II
Viola
Violoncello
Contrabbasso
Pianoforte

B. & H. 8729

Fl. I, II
Ob. I, II, III
Cl. I, II
Cl. b.
Fg. I, II
Cor.
Tr.
Arp.
V. I
V. II
V. III
V. c.
Cb.
Pite.

Ritardando

Ritardando

Ritardando

uniss.
uniss.
uniss.
arco dir.
arco
pizz.
pizz.
pizz.
pizz.
dimin. e ritard.

B. & H. 8729

Tema - fra blæserkvintet 3. sats

C. Nielsen

117

Carl Nielsen 1919

Est du mod-fal - den, kæ - re ven, som tror dog på Guds

Musical score for piano accompaniment of the first vocal line. The score is written in treble and bass clefs, with a key signature of one sharp (F#) and a 3/4 time signature. The melody is in the right hand, and the accompaniment is in the left hand.

Søn, og be - der i hans frel-ser-navn din e - gen bar - ne - bon:

Musical score for piano accompaniment of the second vocal line. The score is written in treble and bass clefs, with a key signature of one sharp (F#) and a 3/4 time signature. The melody is in the right hand, and the accompaniment is in the left hand.

Copyright 1919-1947 by Wilhelm Hansen, Copenhagen

Musical score for woodwind instruments: Fl. (Flute), Eng.h. (English Horn), Horn, and Fag. (Bassoon). The score is written in treble and bass clefs, with a key signature of one sharp (F#) and a 3/4 time signature. The instruments are arranged in a standard woodwind section.

Musical score for woodwind instruments: Eng.h. (English Horn), Kl. (Clarinet), Horn, and Fag. (Bassoon). The score is written in treble and bass clefs, with a key signature of one sharp (F#) and a 3/4 time signature. The instruments are arranged in a standard woodwind section.

Musical score for woodwind instruments: Fl. (Flute), Kl. (Clarinet), Eng.h. (English Horn), Horn, and Fag. (Bassoon). The score is written in treble and bass clefs, with a key signature of one sharp (F#) and a 3/4 time signature. The instruments are arranged in a standard woodwind section.

4.3 Schumann, Melodie – fra Album für die Jugend³⁹

Fig. 58

Example VIII–14. Schumann, Melody, mm. 1–8

a. Piano Version

b. Orchestral Version

4.4 Alla Turca, W.A.Mozart, sonate i A dur KV331, III

Fig. 59. Alla Turca - transskription.⁴⁰

b. Orchestral Version

Fig. 59 viser en transskription fra klaver til ensemble med to oboer, to fagotter + strygere.

Fig. 60 viser forskellige muligheder og forslag for blæserkvintet.

³⁹ Adler, s.233.

⁴⁰ Adler, s.232.

- a) obo melodi, uden fløjte
- b) + c) fløjte melodi 8va, men registret bliver for højt
- d) transponeret kvart op af hensyn til fløjte register

Fig. 60. Alla Turka - muligheder for blæserkvintet.

Mozart: Alla Turka - Blæserkvintet - ex.

5. Melodi i enklang og oktaver

Der eksisterer utallige muligheder for unison/oktaveret udsættelse af en melodi for to eller flere forskellige instrumenter. De klanglige og instrumentatoriske muligheder synes nærmest udtømmelige her, mens det satsmæssige aspekt selvsagt er indlysende enkelt. I det følgende er der medtaget et par eksempler for blot at vise nogle få muligheder.

5.1 Melodi i unison

5.1.1 Diverse eksempler, klassisk

Her skal blot vises nogle få muligheder for anvendelse af unisone træblæsere med forskelligt klangligt resultat til følge.

Fig. 62 (s.161) viser obo og klarinet unison, en usædvanlig kombination, specielt i det anvendte register.

Fig. 63 (s.162) viser forskellige muligheder for en unison – evt. oktaveret - udsættelse af temaet:

- a) fløjte + obo
- b) fløjte + klarinet (A)
- c) obo + fagot (oktaver)
- d) obo + klarinet (A) + fagot (tre oktaver)

5.1.2 Diverse eksempler, rytmisk

Fig. 61. Oliver Nelson: *Butch & Butch*

The musical score for Oliver Nelson's "Butch & Butch" is presented in two staves. The first staff is for trumpet (tp) and saxophone (as). It begins with a rest for the trumpet and saxophone, followed by a melodic line starting on a half note G4. The melody is marked with a first ending bracket and a repeat sign. Above the staff, the following chords are indicated: Gmaj7, G#dim7, Am7, Bbdim7, and Bm7. The melody includes a triplet of eighth notes (G4, A4, B4) and another triplet of eighth notes (G4, A4, B4) later in the phrase. The second staff continues the melodic line with a triplet of eighth notes (G4, A4, B4) and is marked with the following chords: Dm7, G7, Cmaj7, C#m7, F#7(b5), Cm7, F7(b5), Bm7, and E7(b5). The key signature is one sharp (F#), and the time signature is 4/4.

Fig. 62. Fra Schubert, Symfoni nr. 8, I.⁴¹

The image displays a page of a musical score for the first movement of Franz Schubert's Symphony No. 8. The score is arranged in two systems of staves. The top system includes staves for woodwinds (flutes, oboes, bassoons, and clarinets) and strings. The bottom system includes staves for woodwinds (saxophones and bassoons) and strings. The music is in 4/4 time and features a complex texture with many notes and rests. The score includes various musical notations such as dynamics (p, f, [p]), articulation (accents), and performance instructions like 'arco' and 'pizz.' (pizzicato). A page number '20' is visible in the center of the page.

⁴¹ Adler, s.219.

Fig. 63. Andre muligheder for instrumentation af tema fra Schubert's Symfoni nr. 8, III.⁴²

Ex a)

Musical score for Ex a) showing two staves. The top staff is labeled 'Fl.' (Flute) and the bottom staff is labeled 'Ob.' (Oboe). Both staves contain a melodic line with a key signature of two sharps (F# and C#) and a time signature of 3/4. The melody consists of a series of eighth and quarter notes, with some notes beamed together. The Flute part starts with a half note G4, followed by quarter notes A4, B4, C5, D5, E5, F#5, G5, A5, B5, C6, D6, E6, F#6, G6, A6, B6, C7, D7, E7, F#7, G7, A7, B7, C8, D8, E8, F#8, G8, A8, B8, C9, D9, E9, F#9, G9, A9, B9, C10, D10, E10, F#10, G10, A10, B10, C11, D11, E11, F#11, G11, A11, B11, C12, D12, E12, F#12, G12, A12, B12, C13, D13, E13, F#13, G13, A13, B13, C14, D14, E14, F#14, G14, A14, B14, C15, D15, E15, F#15, G15, A15, B15, C16, D16, E16, F#16, G16, A16, B16, C17, D17, E17, F#17, G17, A17, B17, C18, D18, E18, F#18, G18, A18, B18, C19, D19, E19, F#19, G19, A19, B19, C20, D20, E20, F#20, G20, A20, B20, C21, D21, E21, F#21, G21, A21, B21, C22, D22, E22, F#22, G22, A22, B22, C23, D23, E23, F#23, G23, A23, B23, C24, D24, E24, F#24, G24, A24, B24, C25, D25, E25, F#25, G25, A25, B25, C26, D26, E26, F#26, G26, A26, B26, C27, D27, E27, F#27, G27, A27, B27, C28, D28, E28, F#28, G28, A28, B28, C29, D29, E29, F#29, G29, A29, B29, C30, D30, E30, F#30, G30, A30, B30, C31, D31, E31, F#31, G31, A31, B31, C32, D32, E32, F#32, G32, A32, B32, C33, D33, E33, F#33, G33, A33, B33, C34, D34, E34, F#34, G34, A34, B34, C35, D35, E35, F#35, G35, A35, B35, C36, D36, E36, F#36, G36, A36, B36, C37, D37, E37, F#37, G37, A37, B37, C38, D38, E38, F#38, G38, A38, B38, C39, D39, E39, F#39, G39, A39, B39, C40, D40, E40, F#40, G40, A40, B40, C41, D41, E41, F#41, G41, A41, B41, C42, D42, E42, F#42, G42, A42, B42, C43, D43, E43, F#43, G43, A43, B43, C44, D44, E44, F#44, G44, A44, B44, C45, D45, E45, F#45, G45, A45, B45, C46, D46, E46, F#46, G46, A46, B46, C47, D47, E47, F#47, G47, A47, B47, C48, D48, E48, F#48, G48, A48, B48, C49, D49, E49, F#49, G49, A49, B49, C50, D50, E50, F#50, G50, A50, B50, C51, D51, E51, F#51, G51, A51, B51, C52, D52, E52, F#52, G52, A52, B52, C53, D53, E53, F#53, G53, A53, B53, C54, D54, E54, F#54, G54, A54, B54, C55, D55, E55, F#55, G55, A55, B55, C56, D56, E56, F#56, G56, A56, B56, C57, D57, E57, F#57, G57, A57, B57, C58, D58, E58, F#58, G58, A58, B58, C59, D59, E59, F#59, G59, A59, B59, C60, D60, E60, F#60, G60, A60, B60, C61, D61, E61, F#61, G61, A61, B61, C62, D62, E62, F#62, G62, A62, B62, C63, D63, E63, F#63, G63, A63, B63, C64, D64, E64, F#64, G64, A64, B64, C65, D65, E65, F#65, G65, A65, B65, C66, D66, E66, F#66, G66, A66, B66, C67, D67, E67, F#67, G67, A67, B67, C68, D68, E68, F#68, G68, A68, B68, C69, D69, E69, F#69, G69, A69, B69, C70, D70, E70, F#70, G70, A70, B70, C71, D71, E71, F#71, G71, A71, B71, C72, D72, E72, F#72, G72, A72, B72, C73, D73, E73, F#73, G73, A73, B73, C74, D74, E74, F#74, G74, A74, B74, C75, D75, E75, F#75, G75, A75, B75, C76, D76, E76, F#76, G76, A76, B76, C77, D77, E77, F#77, G77, A77, B77, C78, D78, E78, F#78, G78, A78, B78, C79, D79, E79, F#79, G79, A79, B79, C80, D80, E80, F#80, G80, A80, B80, C81, D81, E81, F#81, G81, A81, B81, C82, D82, E82, F#82, G82, A82, B82, C83, D83, E83, F#83, G83, A83, B83, C84, D84, E84, F#84, G84, A84, B84, C85, D85, E85, F#85, G85, A85, B85, C86, D86, E86, F#86, G86, A86, B86, C87, D87, E87, F#87, G87, A87, B87, C88, D88, E88, F#88, G88, A88, B88, C89, D89, E89, F#89, G89, A89, B89, C90, D90, E90, F#90, G90, A90, B90, C91, D91, E91, F#91, G91, A91, B91, C92, D92, E92, F#92, G92, A92, B92, C93, D93, E93, F#93, G93, A93, B93, C94, D94, E94, F#94, G94, A94, B94, C95, D95, E95, F#95, G95, A95, B95, C96, D96, E96, F#96, G96, A96, B96, C97, D97, E97, F#97, G97, A97, B97, C98, D98, E98, F#98, G98, A98, B98, C99, D99, E99, F#99, G99, A99, B99, C100, D100, E100, F#100, G100, A100, B100, C101, D101, E101, F#101, G101, A101, B101, C102, D102, E102, F#102, G102, A102, B102, C103, D103, E103, F#103, G103, A103, B103, C104, D104, E104, F#104, G104, A104, B104, C105, D105, E105, F#105, G105, A105, B105, C106, D106, E106, F#106, G106, A106, B106, C107, D107, E107, F#107, G107, A107, B107, C108, D108, E108, F#108, G108, A108, B108, C109, D109, E109, F#109, G109, A109, B109, C110, D110, E110, F#110, G110, A110, B110, C111, D111, E111, F#111, G111, A111, B111, C112, D112, E112, F#112, G112, A112, B112, C113, D113, E113, F#113, G113, A113, B113, C114, D114, E114, F#114, G114, A114, B114, C115, D115, E115, F#115, G115, A115, B115, C116, D116, E116, F#116, G116, A116, B116, C117, D117, E117, F#117, G117, A117, B117, C118, D118, E118, F#118, G118, A118, B118, C119, D119, E119, F#119, G119, A119, B119, C120, D120, E120, F#120, G120, A120, B120, C121, D121, E121, F#121, G121, A121, B121, C122, D122, E122, F#122, G122, A122, B122, C123, D123, E123, F#123, G123, A123, B123, C124, D124, E124, F#124, G124, A124, B124, C125, D125, E125, F#125, G125, A125, B125, C126, D126, E126, F#126, G126, A126, B126, C127, D127, E127, F#127, G127, A127, B127, C128, D128, E128, F#128, G128, A128, B128, C129, D129, E129, F#129, G129, A129, B129, C130, D130, E130, F#130, G130, A130, B130, C131, D131, E131, F#131, G131, A131, B131, C132, D132, E132, F#132, G132, A132, B132, C133, D133, E133, F#133, G133, A133, B133, C134, D134, E134, F#134, G134, A134, B134, C135, D135, E135, F#135, G135, A135, B135, C136, D136, E136, F#136, G136, A136, B136, C137, D137, E137, F#137, G137, A137, B137, C138, D138, E138, F#138, G138, A138, B138, C139, D139, E139, F#139, G139, A139, B139, C140, D140, E140, F#140, G140, A140, B140, C141, D141, E141, F#141, G141, A141, B141, C142, D142, E142, F#142, G142, A142, B142, C143, D143, E143, F#143, G143, A143, B143, C144, D144, E144, F#144, G144, A144, B144, C145, D145, E145, F#145, G145, A145, B145, C146, D146, E146, F#146, G146, A146, B146, C147, D147, E147, F#147, G147, A147, B147, C148, D148, E148, F#148, G148, A148, B148, C149, D149, E149, F#149, G149, A149, B149, C150, D150, E150, F#150, G150, A150, B150, C151, D151, E151, F#151, G151, A151, B151, C152, D152, E152, F#152, G152, A152, B152, C153, D153, E153, F#153, G153, A153, B153, C154, D154, E154, F#154, G154, A154, B154, C155, D155, E155, F#155, G155, A155, B155, C156, D156, E156, F#156, G156, A156, B156, C157, D157, E157, F#157, G157, A157, B157, C158, D158, E158, F#158, G158, A158, B158, C159, D159, E159, F#159, G159, A159, B159, C160, D160, E160, F#160, G160, A160, B160, C161, D161, E161, F#161, G161, A161, B161, C162, D162, E162, F#162, G162, A162, B162, C163, D163, E163, F#163, G163, A163, B163, C164, D164, E164, F#164, G164, A164, B164, C165, D165, E165, F#165, G165, A165, B165, C166, D166, E166, F#166, G166, A166, B166, C167, D167, E167, F#167, G167, A167, B167, C168, D168, E168, F#168, G168, A168, B168, C169, D169, E169, F#169, G169, A169, B169, C170, D170, E170, F#170, G170, A170, B170, C171, D171, E171, F#171, G171, A171, B171, C172, D172, E172, F#172, G172, A172, B172, C173, D173, E173, F#173, G173, A173, B173, C174, D174, E174, F#174, G174, A174, B174, C175, D175, E175, F#175, G175, A175, B175, C176, D176, E176, F#176, G176, A176, B176, C177, D177, E177, F#177, G177, A177, B177, C178, D178, E178, F#178, G178, A178, B178, C179, D179, E179, F#179, G179, A179, B179, C180, D180, E180, F#180, G180, A180, B180, C181, D181, E181, F#181, G181, A181, B181, C182, D182, E182, F#182, G182, A182, B182, C183, D183, E183, F#183, G183, A183, B183, C184, D184, E184, F#184, G184, A184, B184, C185, D185, E185, F#185, G185, A185, B185, C186, D186, E186, F#186, G186, A186, B186, C187, D187, E187, F#187, G187, A187, B187, C188, D188, E188, F#188, G188, A188, B188, C189, D189, E189, F#189, G189, A189, B189, C190, D190, E190, F#190, G190, A190, B190, C191, D191, E191, F#191, G191, A191, B191, C192, D192, E192, F#192, G192, A192, B192, C193, D193, E193, F#193, G193, A193, B193, C194, D194, E194, F#194, G194, A194, B194, C195, D195, E195, F#195, G195, A195, B195, C196, D196, E196, F#196, G196, A196, B196, C197, D197, E197, F#197, G197, A197, B197, C198, D198, E198, F#198, G198, A198, B198, C199, D199, E199, F#199, G199, A199, B199, C200, D200, E200, F#200, G200, A200, B200, C201, D201, E201, F#201, G201, A201, B201, C202, D202, E202, F#202, G202, A202, B202, C203, D203, E203, F#203, G203, A203, B203, C204, D204, E204, F#204, G204, A204, B204, C205, D205, E205, F#205, G205, A205, B205, C206, D206, E206, F#206, G206, A206, B206, C207, D207, E207, F#207, G207, A207, B207, C208, D208, E208, F#208, G208, A208, B208, C209, D209, E209, F#209, G209, A209, B209, C210, D210, E210, F#210, G210, A210, B210, C211, D211, E211, F#211, G211, A211, B211, C212, D212, E212, F#212, G212, A212, B212, C213, D213, E213, F#213, G213, A213, B213, C214, D214, E214, F#214, G214, A214, B214, C215, D215, E215, F#215, G215, A215, B215, C216, D216, E216, F#216, G216, A216, B216, C217, D217, E217, F#217, G217, A217, B217, C218, D218, E218, F#218, G218, A218, B218, C219, D219, E219, F#219, G219, A219, B219, C220, D220, E220, F#220, G220, A220, B220, C221, D221, E221, F#221, G221, A221, B221, C222, D222, E222, F#222, G222, A222, B222, C223, D223, E223, F#223, G223, A223, B223, C224, D224, E224, F#224, G224, A224, B224, C225, D225, E225, F#225, G225, A225, B225, C226, D226, E226, F#226, G226, A226, B226, C227, D227, E227, F#227, G227, A227, B227, C228, D228, E228, F#228, G228, A228, B228, C229, D229, E229, F#229, G229, A229, B229, C230, D230, E230, F#230, G230, A230, B230, C231, D231, E231, F#231, G231, A231, B231, C232, D232, E232, F#232, G232, A232, B232, C233, D233, E233, F#233, G233, A233, B233, C234, D234, E234, F#234, G234, A234, B234, C235, D235, E235, F#235, G235, A235, B235, C236, D236, E236, F#236, G236, A236, B236, C237, D237, E237, F#237, G237, A237, B237, C238, D238, E238, F#238, G238, A238, B238, C239, D239, E239, F#239, G239, A239, B239, C240, D240, E240, F#240, G240, A240, B240, C241, D241, E241, F#241, G241, A241, B241, C242, D242, E242, F#242, G242, A242, B242, C243, D243, E243, F#243, G243, A243, B243, C244, D244, E244, F#244, G244, A244, B244, C245, D245, E245, F#245, G245, A245, B245, C246, D246, E246, F#246, G246, A246, B246, C247, D247, E247, F#247, G247, A247, B247, C248, D248, E248, F#248, G248, A248, B248, C249, D249, E249, F#249, G249, A249, B249, C250, D250, E250, F#250, G250, A250, B250, C251, D251, E251, F#251, G251, A251, B251, C252, D252, E252, F#252, G252, A252, B252, C253, D253, E253, F#253, G253, A253, B253, C254, D254, E254, F#254, G254, A254, B254, C255, D255, E255, F#255, G255, A255, B255, C256, D256, E256, F#256, G256, A256, B256, C257, D257, E257, F#257, G257, A257, B257, C258, D258, E258, F#258, G258, A258, B258, C259, D259, E259, F#259, G259, A259, B259, C260, D260, E260, F#260, G260, A260, B260, C261, D261, E261, F#261, G261, A261, B261, C262, D262, E262, F#262, G262, A262, B262, C263, D263, E263, F#263, G263, A263, B263, C264, D264, E264, F#264, G264, A264, B264, C265, D265, E265, F#265, G265, A265, B265, C266, D266, E266, F#266, G266, A266, B266, C267, D267, E267, F#267, G267, A267, B267, C268, D268, E268, F#268, G268, A268, B268, C269, D269, E269, F#269, G269, A269, B269, C270, D270, E270, F#270, G270, A270, B270, C271, D271, E271, F#271, G271, A271, B271, C272, D272, E272, F#272, G272, A272, B272, C273, D273, E273, F#273, G273, A273, B273, C274, D274, E274, F#274, G274, A274, B274, C275, D275, E275, F#275, G275, A275, B275, C276, D276, E276, F#276, G276, A276, B276, C277, D277, E277, F#277, G277, A277, B277, C278, D278, E278, F#278, G278, A278, B278, C279, D279, E279, F#279, G279, A279, B279, C280, D280, E280, F#280, G280, A280, B280, C281, D281, E281, F#281, G281, A281, B281, C282, D282, E282, F#282, G282, A282, B282, C283, D283, E283, F#283, G283, A283, B283, C284, D284, E284, F#284, G284, A284, B284, C285, D285, E285, F#285, G285, A285, B285, C286, D286, E286, F#286, G286, A286, B286, C287, D287, E287, F#287, G287, A287, B287, C288, D288, E288, F#288, G288, A288, B288, C289, D289, E289, F#289, G289, A289, B289, C290, D290, E290, F#290, G290, A290, B290, C291, D291, E291, F#291, G291, A291, B291, C292, D292, E292, F#292, G292, A292, B292, C293, D293, E293, F#293, G293, A293, B293, C294, D294, E294, F#294, G294, A294, B294, C295, D295, E295, F#295, G295, A295, B295, C296, D296, E296, F#296, G296, A296, B296, C297, D297, E297, F#297, G297, A297, B297, C298, D298, E298, F#298, G298, A298, B298, C299, D299, E299, F#299, G299, A299, B299, C300, D300, E300, F#300, G300, A300, B300, C301, D301, E301, F#301, G301, A301, B301, C302, D302, E302, F#302, G302, A302, B302, C303, D303, E303, F#303, G303, A303, B303, C304, D304, E304, F#304, G304, A304, B304, C305, D305, E305, F#305, G305, A305, B305, C306, D306, E306, F#306, G306, A306, B306, C307, D307, E307, F#307, G307, A307, B307, C308, D308, E308, F#308, G308, A308, B308, C309, D309, E309, F#309, G309, A309, B309, C310, D310, E310, F#310, G310, A310, B310, C311, D311, E311, F#311, G311, A311, B311, C312, D312, E312, F#312, G312, A312, B312, C313, D313, E313, F#313, G313, A313, B313, C314, D314, E314, F#314, G314, A314, B314, C315, D315, E315, F#315, G315, A315, B315, C316, D316, E316, F#316, G316, A316, B316, C317, D317, E317, F#317, G317, A317, B317, C318, D318, E318, F#318, G318, A318, B318, C319, D319, E319, F#319, G319, A319, B319, C320, D320, E320, F#320, G320, A320, B320, C321, D321, E321, F#321, G321, A321, B321, C322, D322, E322, F#322, G322, A322, B322, C323, D323, E323, F#323, G323, A323, B323, C324, D324, E324, F#324, G324, A324, B324, C325, D325, E325, F#325, G325, A325, B325, C326, D326, E326, F#326, G326, A326, B326, C327, D327, E327, F#327, G327, A327, B327, C328, D328, E328, F#328, G328, A328, B328, C329, D329, E329, F#329, G329, A329, B329, C330, D330, E330, F#330, G330, A330, B330, C331, D331, E331, F#331, G331, A331, B331, C332, D332, E332, F#332, G332, A332, B332, C333, D333, E333, F#333, G333, A333, B333, C334, D334, E334, F#334, G334, A334, B334, C335, D335, E335, F#335, G335, A335, B335, C336, D336, E336, F#336, G336, A336, B336, C337, D337, E337, F#337, G337, A337, B337, C338, D338, E338, F#338, G338, A338, B338, C339, D339, E339, F#339, G339, A339, B339, C340, D340, E340, F#340, G340, A340, B340, C341, D341, E341, F#341, G341, A341, B341, C342, D342, E342, F#342, G342, A342, B342, C343, D343, E343, F#343, G343, A343, B343, C344, D344, E344, F#344, G344, A344, B344, C345, D345, E345, F#345, G345, A345, B345, C346, D346, E346, F#346, G346, A346, B346, C347, D347, E347, F#347, G347, A347, B347, C348, D348, E348, F#348, G348, A348, B348, C349, D349, E349, F#349, G349, A349, B349, C350, D350, E350, F#350, G350, A350, B350, C351, D351, E351, F#351, G351, A351, B351, C352, D352, E352, F#352, G352, A352, B352, C353, D353, E353, F#353, G353, A353, B353, C354, D354, E354, F#354, G354, A354, B354, C355, D355, E355, F#355, G355, A355, B355, C356, D356, E356, F#356, G356, A356, B356, C357, D357, E357, F#357, G357, A357, B357, C358, D358, E358, F#358, G358, A358, B358, C359, D359, E359, F#359, G359, A359, B359, C

5.2 Melodi i oktaver

Som for unison melodi eksisterer der ligeledes utallige muligheder for unison udsættelse af en melodi for to eller flere forskellige instrumenter og der gælder også her, at problemstillingerne snarere er klanglige og instrumentatoriske end satsmæssige - det satsmæssige aspekt er igen således selvsagt indlysende enkelt, hvorimod de klanglige muligheder synes nærmest udtømmelige. I det følgende er der medtaget et par eksempler for blot at vise nogle få muligheder. Desuden henvises til de eksempler på i kompendiet *Satslære og arrangement - Efterår 2005*, kapitlet Tøstemmig melodisats, s.64ff, hvor der også forekommer oktaveret melodi.

5.2.1 Diverse eksempler, klassisk

Se Fig. 63 c) + d).

5.2.2 Diverse eksempler, rytmisk

5.2.2.1 Mancini eksempler

Fig. 64: saxer i oktaver (Mancini ex 10).

Moderate Blues
Alto
Tenor
2 Baritones

sub-tone
p

long fall

Fig. 65: Fløjter og obo'er i oktaver (Mancini ex 26)

2 Flutes
2 Oboes

mp

Fig. 66: 4tp, parvis i oktaver, (Mancini ex 63)

Tpt.

ff

Long Fall

Fig. 67: 4tb w/cup, parvis i oktaver (Mancini ex 68)

Easy
1, 2
3, 4

A7b5 / Ab / / / Ebm7 / Ab9 / Db / / / Dbm7 / Gb9 / C

Fig. 68: Picc + obo + fagot i oktaver (2 + 1 oktav) (Mancini ex 51)

Moderate Cha Cha
2 Piccolos
2 Oboes *mf*
Bassoon

The musical score consists of three staves. The top staff is for 2 Piccolos, the middle for 2 Oboes, and the bottom for Bassoon. The Piccolos play a melody in the treble clef, while the Oboes and Bassoon play the same melody in the bass clef, demonstrating octave doubling. The tempo is 'Moderate Cha Cha' and the dynamic is 'mf'.

5.3 Anvendelse af unisone/oktaverede passager

Unisone/oktaverede passager anvendes overalt, hvor en given melodisk linje skal udbygges klangligt. Unisone/oktaverede anvendes undertiden også i forbindelse med flerstemmige melodisatstyper – af praktiske årsager, eller for at skabe afveksling. Der henvises til de eksempler på i kompendiet *Satsslære og arrangement - Efterår 2005*, kapitlet Tostemmig melodisats, s.64ff, hvor der også forekommer oktaveret melodi.